

VOORUITGANG IN DIE POSKANTOOR

1950-51

Gratis

STAATSDRUKKER, PRETORIA

VOORUITGANG IN DIE POSKANTOOR

VOORUITGANG IN DIE POSKANTOOR

Die Posmeester-generaal
se Jaarverslag vir 1950-51

DIE STAATSDRUKKER, PRETORIA

SY EDELF J. F. NAUDÉ, L.V.
MINISTER VAN POS- EN TELEGRAAFWESE.

MNR. L. C. BURKE,
POSMEFSTER-GENERAAL.

(Foto: Akkersdyk.)

Inhoud

BLADSY

Voorwoord.....	vii
Finansies van die Poskantoor.....	1
Personnel	2
Telekommunikasie	3
Posdiens	6
Geboue	7
Beleggingsgeleenthede	8
Finansiële dienste namens ander Staatsdepartemente gelewer	8
Diverse	9
Statistiese Tabelle	11

Voorwoord

ALGEMEEN

Daar word van die Poskantoor vereis dat hy sy kragte onverpoosd inspan vir die uitbreiding, ontwikkeling en verbetering van kommunikasiedienste van alle soorte om te voldoen aan die veelvergende en toenemende eise van die publiek. Die verslag vat volg, vertel van die vooruitgang wat in die rigting gemaak is en van die moeilikhede wat ondervind is gedurende die boekjaar wat op 31 Maart 1951 geëindig het.

By hedendaagse kommunikasie val die volle klem op spoed en die Poskantoor stel hom dit by voortdurend ten doel om vertraging by die hantering van die sake wat aan hom toevertrou word, uit te skakei. 'n Tekort aan personeel, materiaal en uitrusting en akkommodasie lê vir die departement aansienlike hindernisse in die weg in sy pogings om die dienste wat hy die publiek aanbied, uit te brei en te verbeter, en as die heersende moeilikhede in ag geneem word, meen ek dat die Poskantoor redelik trots kan wees op sy prestasies.

WINS-EN-VERLIESREKENINGS

Die wins van £1,116,279 vir die boekjaar 1950-51, soos aangedui in die Poskantoorhandelsrekening, het 'n vermeerdering van £986,342 weerspieël in vergelyking met die syfer van £129,937 gedurende 1949-50. Die vermeerdering is hoofsaaklik toe te skrywe aan die hoër pos-, telegram- en telefontonarieue wat gedurende April en Mei 1950 ingestel is.

PERSONEEL

Miskien die moeilikste probleem wat die departement die hoof moes bied, was die tekort aan personeel. Ondanks die stappe wat gedoen is om die jeug aan te moedig om hulle as kandidate vir indiensneming in die Poskantoor aan te bied—soos die instelling van verbeterde salarisskale en diensvoorwaardes, die tydelike afskaffing van die Staatsdienstoelatingseksamens vir party range en die verslapping van die minimum onderwyspeil in sekere opsigte—was die reaksie op die werwingsveldtog teleurstellend. Verliese—ten gevolge van uitdienstredings met pensioen en bedankings—was groot en baie oortyd moes gewerk word om die toenemende massa werk af te handel.

Die tekort aan opgeleide tegnici was veral ernstig; die departement is besig om 'n groot aantal vakleerlinge op te lei vir uiteindelike aanstelling tot die range van tegnici, maar daar is nou 'n dringende behoefte aan groot getalle opgeleide manne en die departement was verplig om die moontlikheid te ondersoek om gesukte manne in die buiteland, veral Holland, te werf. Daar word gehoop dat reëlings getref sal kan word vir die immigrasie, in die nabye toekoms, van sowat twee of drie honderd tegnici om diers in die Unieposkantoor te kom doen.

Die beskikbare personeel het swaar laste moes dra en dit was slegs deur die getroue en toegewyde inspanning van al die amptenare en ander werknemers dat die departement in staat was om die peil van sy dienste redelik bevredigend te hou. Ek wil graag aan dié werkers te kenne gee dat hulle inspanning hoog op prys gestel word.

TELEKOMMUNIKASIE

Die getal telefoonaansluitings het met 41,595 vermeerder in vergelyking met die netto vermeerdering van 30,605 vir die vorige boekjaar en dit verheug my om te kan sê dat daar vir die eerste keer in jare 'n geringe daling in die getal personele op die waglys was. Op 31 Maart 1951 was daar nog 105,890 personele wat op telefoon diens gewag het; van hulle het 20,873 om plaaslyntelefone aansoek gedoen. Aan die einde van Maart 1950 het die getal wagtende applikante op 109,639 gestaan. Daar is teken dat die keerpunt eindelik bereik is en die departement het alle hoop dat daar 'n aanhoudende daling in die getal wagtende applikante sal wees.

Die gebrek aan opgeleide tegnici, vertraging by die voorsiening van akkommodasie en die tekort aan materiaal en noodsaaklike uitrusting het die departement se pogings belemmer om die telekommunikasiestelsel uit te brei, maar die resultate wat behaal is in die vergroting van bestaande telefoonsentrales in stedelike en plattelandse gebiede, die voorsiening van nuwe outomatiese sentrales, die verbetering van die hooflyndiens en die uitbreiding van die plaaslynstelsel was bemoedigend. Die moeilikhede om voorrade materiaal, veral koper en staal, te bekom, is onlangs verskerp weens die internasionale toestand. Dié moeilikhede het probleme geskep by die beplanning van werke en die van stapel stuur, op die bepaalde tyd, van werke op die program.

POSWESE

Die Reisende Poskantoorspoerwegwaens wat vyftig jaar lank in gebruik was as 'n middel om die aflewering van posstukke te bespoedig, veral in plattelandse gebiede naby die Johannesburg-Bloemfontein-De Aar-Kaapstadspoorweg, het baie van hulle nuttigheid verloor ten gevolge van die versnelling van treindienste tussen Johannesburg en Kaapstad en die instelling van reëlings om brieve per lugpos te vervoer. Aangesien die uitgawe daarby betrokke nie in eweredige verhouding was tot die resultate wat behaal is nie, is dié waens aan die diens onttrek.

'n Belangrike ontwikkeling in posvervoer het in April 1950 plaasgevind toe reëlings getref is vir die vervoer, teen die gewone postariewe, van eersteklasposstukke per lugdiens na alle lande in die Posunie van Afrika. Ek voel oortuig daarvan dat dié vinniger posdiens sal bydra tot die bevordering van die goeie verhouding wat tussen die volk van hierdie land en dié van ons buurstate bestaan.

GEBOUE

'n Ernstige vraagstuk wat hom dwarsdeur die land laat voel, is die tekort aan geboue, en departementeel vooruitgang word erautrig gestrem deur die gebrek aan akkommodasie. Die uitbreiding van departementeel bedrywigheude in die laaste jare het 'n dringende vraag na die voorsiening van bykomende akkommodasie en nuwe geboue op baie plekke geskep, maar die vraag is so geweldig dat daar slegs in 'n klein gedeelte van ons jaarlikse behoeftes voorsien kan word. Akkommodasie vir gewone poskantoordeleindes in etlike stede en dorpe kan nie meer aan die departementeel of publieke vereistes voldoen nie en hoewel die saak daadwerklike aandag geniet, sal dit nog geruime tyd duur voordat die huidige kritieke tekort aan akkommodasie verlig kan word.

L.C. Barnard
Posmeester-generaal.

Pretoria, November 1951.

FINANSIES VAN DIE POSKANTOOR

Wins en Verlies

Die wins van die Poskantoor, soos dit weerspieël word in die handelsrekening vir 1950–51, was £1,116,279 in vergelyking met £129,937 gedurende 1949–50. Die winsvermeerdering van £986,342 is grotendeels toe te skrywe aan die toename in inkomste ten gevolge van die instelling, aan die begin van die jaar, van verhoogde tariewe—wat teen die toename in uitgawes opgeweeg en dit selfs oortref het.

Die vernaamste redes vir die toename in uitgawes is as volg:—

(1) Die groter uitbetalings vir posvervoer ingevolge die hersiene ooreenkoms met die Suid-Afrikaanse Spoorweë, met inbegrip van agterstallige betalings vir 1948–49 en 1949–50.

(2) Groter rentelas.

(3) Verhoging in bydraes tot die Leningsrekening ten opsigte van telegraaf- en telefoonvernieuwings en -vervangings.

Inkomste en Uitgawe (Kontanttransaksies)

In vergelyking met die vorige jaar het die inkomste van die Poskantoor met £2,565,206 gestyg tot £16,239,776 en die uitgawe het met £1,503,789 gestyg tot £13,570,559. Die toename in die Poskantoor se dienste word aangetoon in onderstaande vergelykende tabel van inkomste ontvang, en uitgawe bestee aan die werking en instandhouding van die drie hoofdienste van die Departement:—

Inkomste

Diens.	1948–49.	1949–50.	1950–51.
	£	£	£
Posdiens.....	5,285,938	5,399,283	6,333,987
Telegraafdiens.....	1,634,595	1,706,853	2,094,441
Telefoon diens.....	6,138,158	6,568,434	7,811,348
TOTALE.....£	13,058,691	13,674,570	16,239,776

Uitgawe

Diens.	1948–49.	1949–50.	1950–51.
	£	£	£
Posdiens.....	5,259,888	5,641,476	6,658,761
Telegraafdiens.....	1,748,566	1,873,506	1,946,981
Telefoon diens.....	4,256,450	4,551,788	4,649,843
TOTALE.....£	11,264,904	12,066,770	13,255,585

Omset

Die omset gedurende 1950–51 was £177,790,701 vergeleke met £179,345,159 gedurende 1949–50.

PERSONEEL

Personeel in Diens

Die getal personele in alie range op voltydse sowel as deeltydse diens wat op 31 Maart 1951 in diens van die Poskantoor was, beloop 32,304, 'n toename van 1,666 bo die getal wat op 31 Maart 1950 in diens was.

Personelemoeilikhede

Daar was geen vermindering van die moeilikhede waarmee die departement baie jare lank te kampe gehad het weens die ernstige tekort aan personeel nie, maar ten spyte van hierdie probleem is die gehalte diens wat aan die publiek gelewer is oor die algemeen bevredigend. Alle uitvoerbare maatreëls is getref om die leemtes in alle range te probeer aanvul, maar die resultate is ontmoedigend en die verlies deur aftreding en bedanking van opgeleide personeel het groot gebleef. Veral die tekort aan opgeleide personeel in die Hoër en Laer Vakkundige Afdelings was haglik en die instandhouding en ontwikkeling van die telekommunikasiestelsel is daardeur getref. Hoewel daar sowat 900 vakleerlinge in die Poskantoor se skole opgelei word vir uiteindelike aanstelling in die Laer Vakkundige Afdeling, sal dit nog lank duur voordat die meeste van hulle bekwaam sal wees om verantwoordelike diens te verrig. Daar is 'n dringende behoefté, *op hierdie tydstip*, aan opgeleide personeel en aangesien sulke personeel nie in die Unie gewerf kan word nie, was die departement genoodsaak om stappe te doen wat tot die werwing van geskikte amptenare in oorsese lande sal lei. Twee amptenare van die departement is, terwyl hierdie verslag geskryf word, in Europa waar hulle probeer om tussen 200 en 300 tegnici, die meeste uit Holland, te werf vir diens in hierdie departement.

Welsynsorganisasie

Reeds van 1943 af het die Poskantoor die instelling van sy eie welsynsorganisasie beoog, maar weens omstandighede buite sy beheer het die pogings om dit te bewerkstellig eers in 1947 geslaag, toe die eerste vier poste vir welsynswerk geskep is. Hierdie poste is toegewys aan die Johannesburgse Poskantoor waar 'n proeforganisasie vir die verrigting van welsynswerk in Junie 1947 in die lewe geroep is.

Die proefneming aldaar was 'n groot sukses, sowel van 'n personeel- as van 'n departementeel standpunt en die onderneming is sedertdien tot die nege groot stede uitgebrei. Daar is nou negentien poste van Welsynsbeambte op die departementeel sterkte.

Ongevallevergoeding

Gedurende die boekjaar wat op 31 Maart 1951 geëindig het, is mediese behandeling verskaf en vergoeding of in periodieke of in ronde bedrae uitbetaal aan 1,300 amptenare en werknekemers van die Poskantoor wat in die loop van hulle amptelike werk beseer is. Gedurende die vorige jaar is 1,447 gevalle behandel.

Opleiding

Pos-en-telegraafassistentie op Proef

Aan die begin van die boekjaar was daar 365 assistente op proef besig om opgelei te word en nog 855 is gedurende die jaar gewerf. Altesaam 1,220 leerlinge het verskillende stadiums van opleiding by twaalf permanente opleidingskole en dertien plattelandse kantore ontvang. Van hierdie totaal het 295 aan die vereistes van die eindtoets voldoen en hulle aanstellings as pos-en telegraafassistentie is gevolglik bevestig. Die getal assistente op proef wat uit die departement se diens getree het, hoofsaaklik omdat hulle diens op grond van ongeskiktheid vir telegrafie beëindig is, het 225 beloop. Op 31 Maart 1951 was daar dus 700 assistente op proef wat nog besig was om opgelei te word.

Nuwelinge in die diens in die posrange en die telegraafoperatorsrange word geplaas in opleidingskole wat in of so naby moontlik aan hul tuisdorp gelei is. Die gewone duur van opleiding is twaalf maande, maar aangesien die tekort aan personeel so ernstig is, is 'n beleid van gespesialiseerde opleiding vir leerlinge in groot kantore ingestel. Ten gevolge van hierdie beleid word teledrukker-operateurs (slegs meisies) na 'n normale opleidings-tydperk van vier maande beskikbaar en spesialiste in poswerkzaamhede kan na ses maande se opleiding verantwoordelike dienste aanvaar.

Vakleerlinge in die Ingenieursafdeling

Gedurende die jaar was 760 vakleerlinge besig om in departementele skole en in die veld opgelei te word. Teen die einde van die jaar het hierdie getal vermeerder tot 880 ten gevolge van die werwing van 250 vakleerlinge gedurende Januarie-Februarie 1951 en die voltooiing van vakleerlingskap deur 130 seuns.

Benewens die opleiding van vakleerlinge is spesiale intensiewe kursusse ten opsigte van verskillende ingenieurswerkzaamhede verskaf aan 260 ander lede van die Ingenieursafdeling, van lostelefoonwerksinanne tot tydelike ingenieurs.

Agt vakleerlinge van die nieverdedigingsmag het gedurende die jaar opleiding ontvang en aan twee ambagsmanne van die Suid-Afrikaanse Spoornet- en Hawensadministrasie is 'n kort spesiale kursus gegee. Twaalf tegnici het intensiewe opleiding ontvang by die Britse Poskantoor en by die fabrieke van die firmas Marconi Ltd., en die Standard Telephone and Cable Company in die Verenigde Koninkryk.

Die koshuis by die opleidingskool in Johannesburg het gedurende die jaar elke maand aan gemiddeld 105 vakleerlinge en 19 ander range huisvesting verkaf.

Indiensneming van Blinde

Wat betref werkverskaffing aan persone wat aan een of ander liggaaansgebrek ly, dra die Poskantoor sy deel by en wanneer die geleentheid daar is, word reëlings getref vir die aanstelling van blinde as telefoniste by klein private tak-sentrales in staatsdepartemente. Daar is nou sesien blinde telefoniste (dertien mans en drie dames) in diens.

Uniformdraende Persone

Daar was 'n gestadige verbetering in die vul van vakature vir briewebestellers by die meeste van die groot kantore. In Durban is daar egter aansientlike moeilikheid ondervind om 'n toereikende afleweringspersoneel te bly behou. Die verslapping van die onderwyspeil van standerd VII na standerd VI vir aanstelling tot die rang van briewebesteller het van krag gebly en met die indiensneming van tydelike vroulike briewe-bestellers in Johannesburg en Durban is voortgegaan.

Die tekort aan blanke bodes was ernstig dwarsdeur die jaar.

Oproeding van Bodies

Gedurende die eerste semester wat op 30 Junie 1950 geëindig het, het 828 departementeale bodes onderrig ontvang deur middel van korrespondensiekursusse of deur voortsettingsklasse onder die vrybeursskema vir junior bodes van die Unieonderwysdepartement. Gedurende die tweede semester wat op 31 Desember 1950 geëindig het, is altesaam 690 bodes vir onderrig ingeskrywe.

TELEKOMMUNIKASIE (Telefoon-, Telegraaf- en Radiodiens)

Verkryging van Materiaal

Die levering van uitrusting oor die algemeen gedurende die eerste gedeelte van 1950–51 was bevredigend, maar die tekort aan grondstowwe, veral staal, teen die einde van 1950 het vertraagde leverings van 'n groot aantal noodsaklike onderdele veroorsaak.

Gedurende die boekjaar 1950–51 is bestellings ter waarde van naasteby £4,731,150 by fabrikante geplaas, waarvan £910,250 se waarde by Suid-Afrikaanse leveransiers en £3,820,900 se waarde by buitelandse firmas. Telegraaf-, telefoon- en radio-uitrusting en toestelle ter waarde van £3,076,219 is gedurende dieselfde typerk van Suid-Afrikaanse en buitelandse leveransiers ontvang.

Kapitaahluitgawe aan Uitbreiding

Die bedrag wat werklik gedurende die jaar wat op 31 Maart 1951 geëindig het aan uitbreiding van die telekommunikasiestelsel bestee is, beloop

£5,964,00 in vergelyking met £5,182,614 gedurende die vorige jaar. Die standaardvoorraadkapitaalrekening wat op 1 April 1950 op £6,350,000 gestaan het, is gedurende die jaar na £5,850,000 op 31 Maart 1951 verminder. Die waarde van alle materiaal vir ingenieursdoeleindes wat op 31 Maart 1951 in die voorraaddépôts voorhande was, bedra £4,273,315.

Waarde van Materiaal Uitgerek vir Aanlegwerk en Instandhouding

Die bruto waarde van materiaal gedurende die boekjaar uitgerek vir aanlegwerk en instandhouding bedra £5,401,111 en materiaal geskik vir heruitreiking ter waarde van £742,953 is of as oortollig teruggestuur of weer in voorraad opgeneem. Ingenieursuitrusting ter waarde van £70,364 is gedurende 1950–51 aan ander staatsdepartemente en administrasies verkoop.

TELEFOONDIENS.

Gehuurde Telefoon dienste

Op 1 April 1950 het die getal telefoonaansluitings van alle klasse, bestaande en gemagtigde dienste, op 385,064 gestaan en op 31 Maart 1951 het die ooreenstemmende syfer op 426,659 te staan gekom—'n ongeëwenaarde jaarlikse netto aanwinst van 41,595. Die toename vir die vorige boekjaar was 30,605. Op 31 Maart 1951 was daar 105,890 personen wat op telefoon diens gewag het, wat 'n vermindering van 3,749 in vergelyking met die syfer van 109,639 op 31 Maart 1950 is. Dié daling is die eerste wat geboekstaaf kon word sedert die departement gedurende die oorlogsjare genoodsaak was om beperkings op die voorsiening van telefoon dienste te lê en is die uitslag van kragdige pogings in baie jare om die tempo waarteen telefoon dienste voorsien word, te bespoedig ten einde die aansienlike ophoping van agterstallige werke so gou doenlik in te haal.

Daar het by die afsluiting van die boekjaar 1950–51 41,608 plaaslyndienste bestaan waarvoor altesaam 100,225 myl draad aangelê is. By dié syfers is 9,634 myl nuwe drade inbegrepe wat gedurende 1950–51 teen 'n koste van £861,856 aangelê is ten einde diens aan 4,958 boere te verskaf. Op 31 Maart 1951 het 20,873 persone op plaaslyndiensts gewag—'n vermindering van 1,374 in vergelyking met die totaal op 31 Maart 1950.

Publieke telegraaf-telefoon diens is gedurende die jaar na 64 nuwe kantore uitgebrei. Dit het die aanleg van 422½ myl nuwe lyn teen 'n koste van £43,683 meegebring.

Otomatiese en Handsentrales

Groot hoeveelhede uitrusting is geïnstalleer, maar baie sentrales is swaar oorbelas en applikante om diens in party gebiede sal noodsaklikerwys vir korter of langer tydperke moet wag voordat daar in hulle behoeftes voorsien kan word. In baie gevalle kan voldoende verligting slegs deur die installering van nuwe sentrale-uitrusting gebring word. Dit beteken in byna elke geval dat bykomende akkommodasie eers verskaf moet word, en dit is juis hier waar die departement voor 'n groot probleem staan.

Twee nuwe otomatiese sentrales is geopen, een op Waterkloof in die Pretoriase gebied en die ander op Vanderbijlpark in die gebied Vereeniging. 'n Nuwe hooflynsentrale van die modernste tipe is gedurende die verslagjaar in Bloemfontein in werking gestel, maar omdat die uitbreiding in die Vrystaat alle verwagtings te boven gegaan het, is die nuwe sentrale alreeds oorbelas en onmiddellike verligting kan slegs bewerkstellig word deur gebruik te maak van

uitrusting wat oorspronklik vir minder dringende doeleindes bedoel was. Die werk in verband met die installering van nuwe hooflynsentrales in Durban en nuwe hoofly- en otomatiese sentrales in Pietermaritzburg en Port Elizabeth nader voltooiing en werk in verband met die installering van 'n nuwe hoofly- en otomatiese sentrale vir Vereeniging het 'n aanvang geneem.

Die lynkapasiteit van baie otomatiese sentrales is uitgebrei en daar is voorsiening gemaak vir die aansluiting van naasteby 30,500 bykomende huurders. Vir uitbreidings van ander otomatiese sentrales is magtiging verleen; by voltooiing sal dit vir die aansluiting van 43,000 bykomende huurders voorsiening maak.

Ten einde voorsiening te maak vir die uitbreiding van die telefoon stelsel in Oos-Londen nadat die stadium bereik is waar die bestaande otomatiese sentrales nie verder uitgebrei kon word nie, is 'n nuwe handsentrale met sentrale battery wat vir 2,100 huurders uitgerus is, in Junie 1950 in werking gestel; dié handsentrale sal voorsiening maak vir noodsaklike telefoon uitbreiding tot tyd en wyl 'n nuwe gebou opgerig kan word om 'n nuwe hoofly- en otomatiese sentrale te huisves.

Ten gevolge van 'n ernstige brand wat die Kroonstadse Poskantoor geheel en al vernietig het, was die plaaslike huurders vir 'n kort tydjie sonder diens. Telefoon diens van en na sentrales waarvoor Kroonstad as skakelsentrale dien, is ook ontwrig. 'n Noodtelefoon diens is binne 24 uur na die brand ingestel en ongeveer ses weke later is daar 'n opslaangebou opgerig en 'n nuwe sentrale wat 30 bedieningspunte bevat en uitgerus is vir 1,600 huurders, is in werking gestel.

Onderstaande is party van die groot handsentrale werke wat gedurende die afgelope twaalf maande of voltooi of goedgekeur is:—

Somerset-Wes....	Nuwe sentrale vir 1,440 lyne.
Stellenbosch.....	Nuwe sentrale vir 2,000 lyne.
Uitenhage.....	Nuwe sentrale vir 2,000 lyne.
Kimberley.....	Addisionele punte om kapasiteit met 2,000 lyne te vergroot.
Amanzimtoti....	Nuwe sentrale om Amanzimtoti, Umbogintwini, Doonside, Warner Beach en Winklespruit te bedien.

By 180 handsentrales is die kapasiteit van die skakelborde vergroot deur of addisionele skakelborde of addisionele aanwyzers by die bestaande borde te installeer. Altesaam 474 nuwe skakelborde is geïnstalleer en 'n totale uitslae vir 17,600 bykomende huurderslyne geneem.

'n Otomatiese plaaslynskakeleenheid wat in Suid-Afrika ontwikkel en gebou is, is op Losperfontein, naby Rustenburg, by wyse van proefneming

geïnstalleer. Dié eenheid het geslaagd geblyk en 'n dergelike word tans op Greenbushes, naby Port Elizabeth, geïnstalleer. Dié soort eenheid, wat dit moontlik maak om plaaslyne met sentrales op groot plekke te verbind met 'n aansienlike besparing in aanlegkoste, sal in die toekoms heel moontlik op groot skaal in plattelandse gebiede gebruik word.

Telefoonhooflyndiens

Die getal telefoonhooflynoproepé het gedurende die verslagtydperk van 35,200,484 tot 37,948,193 gestyg.

Die hooflynnet is uitgebrei deur die installering van sewe 12-kanaal- en twintig 3-kanaaldraagsels, waarvan die belangrikste die 12-kanaalstelsel na Bulawayo is wat in Januarie 1951 geopen is en wat die getal lyne tussen die Unie en Suid-Rhodesië met 150 persent vermeerder het.

Hoewel die voorsiening van 'n groot getal bykomende hooflyne die diens in baie gebiede verbeter en vertraging by hooflynoproepé op etlike roetes verminder het, bly daar nog 'n aansienlike agterstand in werk wat onderneem moet word voordat die toestand as geheel as oor die algemeen bevredigend beskou kan word. Hooflynverbindings, wat as 2-SF-lyne bekend is, en wat dit vir 'n telefoniste moontlik maak om regstreeks by ander outomatiële nette in te skakel, is ingestel. Deur dié moderne kommunikasie metode kan 'n oproep wat bv. in Johannesburg na Durban bespreek is, deur 'n telefoniste in Johannesburg deurgeskakel word sonder tussenkom van 'n telefoniste in Durban. Danksy dié stelsel is daar 'n aansienlike bespoediging by die afhandeling van hooflynverkeer teweeggebring.

Die aanleg van 'n konsentriese kabel tussen Durban en Pietermaritzburg nader voltooiing en daar is 'n begin gemaak met die aanleg van 'n dergelike kabel tussen Kaapstad en Paarl. Die aanleg van 'n ondergrondse kabel tussen Somerset-Wes en Stellenbosch waarmee gedurende 1949-50 begin is, is ook haas voltooi.

Lyne wat spesiaal ontwerp is om aan uitsaaivereistes te voldoen, is in werking gestel tussen Johannesburg en Pietermaritzburg, Pietermaritzburg en Oos-Londen en Kaapstad en Port Elizabeth. Met die voltooiing van hierdie werk het die Poskantoor die Suid-Afrikaanse Uitsaai-korporasie van spesiale uitsaailyne voorsien wat die nege groot stede in die Unie verbind. Die hooflynstelsel is gedurende die afgelope twaalf maande deur die voorsiening van altesaam 297 addisionele hooflyne verbeter.

Telegraafverkeer

Die getal telegramme wat in die Unie gehanteer is, het 'n aansienlike vermeerdering weerspieël bō die syfer vir vorige jare. Die werklike getal wat gehanteer is, het 12,577,743 beloop, wat 'n vermeerdering uitmaak van meer as 100,000 bō dié van die vorige boekjaar.

Kommunikasiestelsels

Die gestadige toename in die hoeveelheid telegraafwerk en die toenemende vraag na teles- en teledrukkerprivaatlyne het die uitbreiding van die spraakfrekwensiestelsel genoodsaak, maar weens die moeilikhede om die nodige uitrusting te verkry, is uitbreiding ietwat gestrem. Werk aan die installering van 'n spraakfrekwensiestelsel tussen Johannesburg en Odendaalsrus het 'n aanvang geneem; 'n getal addisionele kanale in die afstandsnette is ook voorsien by wyse van 'n vermeerdering in die getal kanale per stelsel.

Daar word so spoedig moontlik met die installering van bykomende hoogfrekwensietelegraafstelsels voortgegaan. Dié stelsels word gebruik om bykomende telegraafkanale tussen plattelandse dorpe en groot sentrale telegraafkantore te verskaf. Dertien stelsels is sover geïnstalleer waarvan agt gedurende 1950-51 voltooi is. Daar word gehoop om nog vyftien gedurende 1951-52 te verskaf.

Teledrukkers

Daar was 'n vermeerdering van 28 in die getal teledrukkers in gebruik in groot telegraafkantore en nog twaalf plattelandse kantore is op dergelike wyse uitgerus. Dit bring die totale getal teledrukkers in gebruik deur die Departement op 380 te staan.

Private Teledrukkerlyne

Die getal private teledrukkerlyne het met 15 toegeneem: van 66 tot 81.

Tel-

'n Nuwe telesskakeibord is in Maart 1951 in Johannesburg in werking gestel en daar word verwag dat nuwe borde voor die einde van 1951 in Kaapstad en Durban geïnstalleer sal word. Die getal teleshuurders in die Unie het van 228 tot 240 vermeerder. Ten einde in die behoeftes van applikante op die groter plattelandse dorpe te voorsien, is 'n spesiale skakeibord ontwerp en dit behoort oor ongeveer twee jaar vir diens beskikbaar te wees.

Geregistreerde Telegramadresse

Die getal geregistreerde telegramadresse het met 1,452 aangegroei tot 20,054.

Telegraafkantore

Gedurende die jaar is 117 telegraafkantore geopen en 123 gesluit. Die totale getal het aan die einde van Maart 1951 op 3,522 gestaan.

RADIODIENS.

Nuwe Diens

'n Morse-radiotelegraafdiens tussen Pretoria-radio en Ndola, Noord-Rhodesië is ingestel met die doel om die versendingstyd van telegramme na en van die koperstreek te verminder.

Uitbreiding

Twee nuwe enkelsybandsenders is geïnstalleer om die getal radiotelefoonverbindingen na Londen van twee tot vier te vermeerder en om voorsiening te maak vir die oorplasing na Johannesburg van die Kaapstad-Nairobi-diens. 'n Nuwe antenne na Londen, met verbeterde versterking, is opgerig en getoets vir die addisionele kanale na Londen. Gedurende die jaar is nuwe antennes, gerig op Leopoldville en die gebiede van Noordelike Afrika, opgerig en 'n antenne op Melbourne, Australië, gerig, word gebou. Die hoop word gekoester dat toetse na Melbourne eersdaags sal begin met die doel om 'n regstreekse radiotelefoonverbinding tussen die Unie en Australië in te stel. Op die oomblik word radiotelefoonoproeppe na Australië oor Londen gesend.

Addisionele radiotelegraafontvangers van die modernste ontwerp is ook by Derdepoort (Pretoria-radio) geïnstalleer en planné is in voorbereiding om

die oorspronklike ontvangstasie op Voortrekkerhoogte uiteindelik te sluit; daarna sal Derdepoort die enigste ontvangende stasie wees.

Nuwe eindstasie- en geheimhoudingsuitrusting van die moderne soort word vir die uitbreiding van die Londense telefoonkanale van twee na vier geïnstalleer.

Private Radiokommunikasie

Die getal lisensies vir private radiokommunikasie het van 182 tot 254 gestyg.

Skeepsradiostasies

Lisensies wat vir radiostasies op skepe uitgereik is, het vermeerder van 133 tot 141.

Amateurradiolisensies

Belangstelling in amateurradio bly lewendig en die getal lisensies wat uitgereik is, het van 1,145 tot 1,285 gestyg.

Spesiale Diens na Koningin Maudland

Sedert die stigting, vroeg in 1950, van die basis-kamp (Maudheim) op Koningin Maudland in die Suidpoolstreek, deur die Noorwegs-Brits-Sweedse Suidpoolekspedisie, is telegramme tussen Kaapstadradio en Maudheim daagliks op bepaalde tye gewissel. Die verkeer wat gewissel is, bestaan hoofsaaklik uit weer berigte en private telegramme na en van familiebetrekkinge van die wetenskaplikes en ander personeel wat aan die ekspedisie verbond is. 'n Paar fototelegramme is ook deur die kabel-en-draadloosstasie in Kaapstad van Maudheim af ontvang, vir deursending na Londen. Die tyd wat vir die terugkeer van die ekspedisie na die beskawing vasgestel is, is Februarie 1952.

POSDIENS

Binnelandse Pos

Die binnelandse posttarief op brieve is op 15 Mei 1950 van 1½d. na 2d. vir die eerste ons verhoog en vir die eerste keer sedert 1910 is die tarief wat op handelstukke en monsters van toepassing was van ½d. na 1d. vir 2 onse verhoog.

Reisende Poskantore

Byna 'n halfeeu lank het die reisende poskantore 'n nuttige rol vervul deur posversendings te bespoedig, maar ten gevolge van die versnelling van die passasierstreindiens tussen Kaapstad en De Aar in die laaste jare is vele haltes uitgeskakel en die

reisende poskantordiens het baje van sy waarde verloor. Die koste wat aan die diens verbond was, het gestyg sonder beduidende ooreenstemmende voordeel en die departement het dus besluit om die reisende poskantordiens te staak. Die diens tussen Kaapstad en De Aar is op 5 Junie 1950 beëindig en dié tussen Johannesburg en De Aar, oor Bloemfontein en Nieuwpoort, op 28 Julie 1950.

Pakeselposiens na Mokhotlong deur Lugdiens Vervang

Hoewel die Unie se Poskantoor nie regstreeks daarby betrokke is nie, is dit van belang om die staking te meld van die posdiens per pakesel

tussen Himeville in Natal en Mokhotlong in Basoetoland in Junie 1950. Baie jare lank is die pos op hierdie wyse oor die Drakensberg vervoer, maar die Basoetolandse Administrasie wat die aflewering van pos wou bespoedig, het op die gedagte van 'n lugdiens na Mokhotlong gekom en, in samewerking met die Unie se Poskantoor, 'n ooreenkoms met 'n private maatskappv aangegaan. Die diens geskied twee keer per week tussen Ladysmith, Natal, en Maseru oor Mokhotlong en die vlug duur maar 'n paar uur in vergelyking met die reis per pakesel wat twee dae in beslag geneem het.

Buitelandse Pos

Geleenheid vir die lugvervoer van alle eersteklas-posstukke geadresseer na lande wat lede van die Posunie van Afrika is, is op 1 April 1950 ingestel as die gewone vervoerwyse en sonder addisionele posgeld.

Verhoging in Postariewe

Die postariewe wat deur lande gehef mag word, is deur die Wêreldposunie voorgeskryf en, omdat die tariewe in goue frank vasgestel is, was dit weens die waardevermindering van die pond sterling nodig om die Unie se postariewe op posstukke wat aan oorsese bestemmings geadresseer is, te hersien. Die tariewe is gevvolglik gewysig met ingang van 1 April 1950.

Lugposdiens

Ten gevolge van die ingebruikstelling van groter en vinniger vliegtuie in die lugdiens na Londen en die instelling van 'n sneldiens oor die Kusgebied van Wes-Afrika, is daar nou 'n lugposdiens tussen Suid-Afrika en die Verenigde Koninkryk op ses dae van die week.

Versekerde Pakkette

'n Pakketversekeringsdienst na Suid-Rhodesië is op 1 Januarie 1951 ingestel.

Pos vir Kontingent in Korea

Met die vertrek van die Suid-Afrikaanse kontingent na Korea is stappe gedoen om die binnelandse landpostariewe op pakkette (k.b.a.- en versekerde pakkette uitgesonderd) en gewone posstukke wat aan die kontingent geadresseer is, toe te pas; spesiale verlaagde lugpostariewe is ook ingestel.

Pos- en Ander Uitrusting

Gedurende die verslagjaar is naasteby £160,000 bestee aan die voorsiening van die posbenodigdhede wat deur die departement vir die verskillende dienste gebruik word en £116,000 was nodig om die uniformdraende personeel van uitrusting te voorsien. Die aankoop van tegniese meubels het naasteby £30,000 beloop en die uitgawe aan die groot hoeveelheid gedrukte vorms, skryfbehoeftes en drukwerk het naasteby £252,000 bedra.

GEBOUE

Sewentien groot en vyf-en-vyftig klein Poskantoorbouwerke is deur die Departement van Publieke Werke voltooi asook verskeie ander deur die ingenieurs van die Poskantoor teen 'n koste van naasteby £500,000; nietemin bly die voor-siening van voldoende akkommodasie waarin die departement sy diens aan die publiek op 'n doeltreffende manier kan lewer, 'n immer groeiende vraagstuk. Die uitgawe aan gehuurde persele styg steeds. Onder die groot bouwerke wat voltooi is, is die nuwe poskantore op Bethal, Dundee, Swellendam en Vereeniging en die gebou vir die nuwe hooflyn- en outomatiese telefoon-sentrals in Port Elizabeth.

Buitengewone stappe is nodig en word gedoen om geboue te voorsien om nie alleen aan die

steeds dringende vraag na telefoon-diens te kan voldoen nie, maar ook om die onverpoosde uitbreiding van ander poskantordienste aan die publiek so vlot en doeltreffend as moontlik te kan laat verloop.

Die poskantoor en telefoon-sentrals op Kroonstad is op 25 Mei 1950 afgebrand. 'n Tydelike opslaangebou om die draaguitrusting en die telefoon-sentrals te huisves, is binne tien dae deur die kontrakteurs, met die hulp van die Poskantoor-ingenieurs, voltooi. Die ingenieurs van die Poskantoor het ook 'n opblaanhut in 'n kort tydjie verplaas en opgerig sodat die posdiens by die Markplein-takposkantoor kon voortgesit word.

BELEGGINGSGELEENTHEDE

Posspaarbank

Gedurende die jaar wat op 31 Maart 1951 geëindig het, het die getal lopende rekeninge tot 2,184,006 gestyg—'n netto toename van 90,120 rekeninge bô die totaal van 2,093,886 aan die einde van die vorige verslagjaar. 'n Gunstige wending word weerspieël in die saldo wat aan inleers in gewone rekeninge en belêers in Spaarbanksertifikate verskuldig was. Voorheen het hierdie saldo 'n geringe daling getoon, maar die syfer £82,859,740 vir 1950–51 is £2,255,124 meer as dié van £80,604,616 teen die einde van die boekjaar 1949–50. Gedurende die verslagjaar is Spaarbankrekeninge met rente tot 'n bedrag van £1,982,703, ten opsigte van gewone rekenings en beleggings in sertifikate gekrediteer.

Op 31 Maart 1951 is die laaste stappe gedoen om die Spaarbank in Bloemfontein te sentraliseer, toe die res van die Transvaalse rekeninge na Bloemfontein oorgedra en die handboeking van grootboekinskrywings na 'n stelsel van masjienboeking oorgeskakel is. Ten spyte van die groot werk wat met die oorplasing van die baie dokumente, uitrusting en personeel van Pretoria na Bloemfontein gepaard gegaan het, sowel as die afstand wat per pad afgelê moes word, was geen afdeling wat verplaas is langer as een dag buite werking nie sover dit die diens aan die publiek betref het.

Unieleningsertifikate

Sedert die instelling van die Unieleningsertifikatsekma op 22 September 1919 is 'n bedrag van

£84,482,042 in hierdie sertifikate belê. Van dié bedrag is £64,387,263 terugbetaal tesame met rente op die beleggings ter waarde van £12,530,528. Die laaste sertifikate van die sesde reeks wat van 1 Junie 1940 af tot 30 September 1944 te koop was, het gedurende die verslagjaar verval. Met die doel om belêers aan te moedig om hul beleggings onaangeroerd te laat bly, is hulle die geleentheid gebied om tot 'n tydperk van vier jaar 3 persent rente op die vervalwaarde van hul sertifikate te trek. Dat baie belêers hierdie gunstige voorwaardes te baat geneem het, word gestaaf deur die feit dat die waarde van sertifikate van hierdie reeks wat nog nie terugbetaal is nie, £4,604,390 beloop.

Die sewende reeks sertifikate wat gedurende die tydperk 3 Oktober 1944 tot 30 September 1949 te koop was, sal op 3 Oktober 1951 begin verval. Die huidige reeks sertifikate—die agste—is sedert 1 Oktober 1949 te koop aangebied. Gedurende die jaar geëindig 31 Maart 1951 is daar van hierdie sertifikate ter waarde van £3,060,601, verkoop en die totale bedrag wat in hierdie reeks belê is, is nou £4,887,483. Die waarde van sertifikate van die agste reeks wat terugbetaal is, is £441,613, plus 'n totale opgelope rente van £384.

Die saldo wat op 31 Maart 1951 aan belêers in Unieleningsertifikate verskuldig was, het op £20,094,779 te staan gekom in vergelyking met £23,120,576 op 31 Maart 1950—'n daling van £3,025,797.

FINANSIELE DIENSTE

NAMENS ANDER STAATSDEPARTEMENTE GELEWER

Inkomste Ingevorder

Inkomste wat namens die Departement van Binnelandse Inkomste ingevorder is, het gestyg van £1,080,128 in 1949–50 tot £1,118,159 in 1950–51, hoofsaaklik weens groter verkopings van inkomsteseëls by Poskantore.

Doeaneregte en sigaretaksyns wat namens die Departement van Doeane ingevorder is, het gedurende 1950–51 £8,776,986 bedra, vergeleke met £8,814,606 gedurende 1949–50—'n daling van £37,620.

Uitbetaling van Pensioene

Pensioene wat namens die Departement van Pensioene en die Spoorwegadministrasie uitbetaal is, het verminder van 2,691,612 in getal ter waarde van £15,668,579 gedurende 1949–50, tot 2,634,679 ter waarde van £15,500,294 gedurende 1950–51.

Toelaes vir Afhanklikes

Toelaes is aan afhanklikes van lede van die Unie se militêre personeel uitbetaal tot 30 September 1950, toe die diens gestaak is. Die bedrag wat in 1950–51 uitbetaal is, was £17,654.

Spaarfondsbelastingsertifikate

Die aantal terugbetalings namens die Tesourie het gestadig gedaal en gedurende 1950–51 is sertifikate ter waarde van £167,232 terugbetaal. 'n Aansienlike toename word in 1951–52 verwag deurdat die sertifikate wat ten opsigte van die belastingjaar geëindig 30 Junie 1945 uitgereik is, delbaar sal word.

Belastingdelgingsertifikate

Belastingdelgingsertifikate ter waarde van £160,682 is gedurende 1950–51 namens die Tesourie verkoop; dit is £70,516 meer as die bedrag vir 1949–50, naamlik £90,166. Die totale waarde van sertifikate wat deur die Poskantoor sedert die begin van die skema verkoop is, beloop nou £1,118,302.

Huur en Leningsdelging t.o.v. Nasionale Behuising

Bedrae wat gedurende 1950–51 namens die Departement van Gesondheid ingevorder is, beloop £850,025 vergeleke met £675,339 verlede jaar. Invorderings het in Junie 1946 begin en sedertien het die gemiddelde maandelikse bedrag gestyg van sowat £5,500 tot £70,000. Die totale bedrag wat tot en met 31 Maart 1951 ingevorder is, beloop £2,258,947.

Leningsdelgings deur Oud-vrywilligers

Die Poskantoor het voortgegaan om te help met die invordering van paaiemente op lenings wat deur die Kantoor tot Invordering van Staatsvoorskotte aan departementele oud-vrywilligers toegestaan is. Gedurende 1950–51 is £4,764 ingevorder en die totale bedrag wat sedert die instelling van die skema ingevorder is, is £25,779.

DIVERSE

Departementele Ingenieurswerkswinkels

Die hoofingenieurswerkswinkels in Johannesburg en Kaapstad kon tredhou met onderhouds- en produksievereistes, maar slegs deur oortyd te werk. Daar is te min personeel. Behalwe uitrusting vir instandhoudingsdoeleindes is 606,149 items van 'n produksieaard vir ingenieursdoeleindes vervaardig, 6,500 private posbusse uitgerus met slotte, 500 munibusse, baie onderdeeltjies en gereedskap van alle soorte. Die kleiner werks-

winkels op die ander groot plekke wat slegs met instandhouding te doen het, brei vinnig uit, maar werk in moeilike omstandighede wat veral deur die tekort aan personeel geskep word.

Vervoer

Gedurende die jaar was 1,087 voertuie in gebruik vir ingenieursdoeleindes en 8,368,587 myl is afgelê teen 'n koste van £202,221.

STATISTIESE TABELLE

ALGEMENE WINS-EN-

AAN UITGawe:—

	£	£
Kontantbetalings (salarisse, lone, toelaes, onderhoud en algemeen).....	13,110,197	
Min bedrag toegewys vir ingenieursaanlegwerke.....	314,974	
	<hr/>	
Bydrae ten opsigte van vervanging en vernuwing van telegraaf- en telefoonuitrusting (wardevernindering).....	12,795,223	
	<hr/>	
	460,362	
	<hr/>	
	13,255,585	

Waarde van dienste waarvoor daar geen kontantdebit geneem word nie:—

Aan rente verskuldig op kapitaal:—

	£	£
Telegraafwese.....	2,188,106	59,300
Telefoonwese.....	42,984,572	1,144,251
Standaardvoorraad.....	5,850,000	182,249
Aangaan van lenings sedert Unie.....	527,582	15,115
	<hr/>	
Waarde van staatsgeboue.....	6,557,389	1,400,915
		189,588

Aan Pensioenfondse : Staatsverpligting:—

Bydraes tot fonds.....	341,724
Pensioene uit inkomste betaal.....	130,764
Gratifikasies.....	12,857
	<hr/>
Aan Werkloosheidversekeringsfonds: Staatsverpligting.....	485,345
	24,860

Aan dienste deur ander Staatsdepartemente gelewer:—

Drudwerk en skryfbehoeftes.....	251,848
Klein werke en meubels, onderhoud en herstelwerk, huur en belasting.....	221,232
Regskoste en skadevergoeding.....	700
Juditering.....	4,218
Klein dienste.....	9,471
	<hr/>
	487,469

TOTALE UITGawe.....	15,843,762
Batige saldo.....	1,116,279
	<hr/>
	£16,960,041

VERLIESREKENING (Boekjaar 1950-51)

PER INKOMSTE:—

	£
Kontantontvangste.....	*16,239,776

Waarde van dienste waarvoor geen kontantkredit ontvang word nie:—

Per dienste gelewer vir Imperiale Regering en Uniedepartemente:—

Posgeld.....	365,420
Telegramme.....	1,723
Telefoondienste.....	36,388
Diverse.....	185,063
	<u>588,594</u>

Per dienste gelewer vir Provinciale Administrasies:—

Kaap.....	18,350
Transvaal.....	22,045
Natal.....	14,137
Oranje-Vrystaat.....	5,256
	<u>59,788</u>

Per weerkundige diens:—

Uitsaai van weerberigte, ens.....	71,883
-----------------------------------	--------

£ 16,963,041

* Hierdie item sluit in die verkoop van seëls vir gekombineerde inkomste- en posgelddeleindes.

POSWESE: WINS-EN-

AAN UITGawe:—

	£
Verkeer, bedryf en kommersieel.....	3,622,413
Voorrade (algemene koste).....	43,710
Administrasie en boekhou.....	242,465
Huur, onderhoud van geboue, ligte.....	101,767
Rente verskuldig op kapitaalwaarde van geboue.....	87,210
Pensioenverpligting.....	182,834
Verpligting ten opsigte van werkloosheidversekering.....	9,438
Vervoer van pos.....	2,490,922
Diverse.....	404,328

£7,185,087

TELEGRAAFWESE: WINS EN-

AAN UITGawe:—

	£
Verkeer, bedryf en kommersieel.....	1,239,606
Ingenieurswerke (indirekte koste).....	12,353
Voorrade (algemene koste).....	17,972
Administrasie en boekhou.....	53,912
Onderhoud.....	233,918
Huur, onderhoud aan geboue, ligte.....	33,185
Rente verskuldig op kapitaalwaarde van geboue.....	28,438
Pensioenverpligting.....	66,544
Verpligting ten opsigte van werkloosheidversekering.....	3,242
Rente op magasynreserwe.....	9,205
Rente op Kapitaal.....	59,300
Bydrae ten opsigte van vernuwing.....	22,612
Diverse.....	406,391

£2,186,678

VERLIESREKENING (Boekjaar 1950-51)

PER INKOMSTE:—

Kontantinvorderings van publiek:—	£	£
Posgeld.....	5,328,742	
Seeposdienste.....	395,915	
Privaatbushuur en -sakgelde.....	83,999	
Spaarbankinkomste.....	262,359	
Posorderkommissie.....	106,440	
Poswisselkommissie.....	53,617	
Diverse.....	102,915	
	<hr/>	
Kosteloze dienste aan Staatsdepartemente.....	6,333,987	
	747,234	
	<hr/>	
TOTALE INKOMSTE.....	7,081,221	
Netto verlies.....	103,866	
	<hr/>	
	£7,185,087	

VERLIESREKENING (Boekjaar 1950-51)

PER INKOMSTE:—

Kontantinvorderings:—	£	£
Van publiek:—		
Telegramme.....	1,214,270	
Geregistreerde adresse.....	17,516	
Diverse.....	106,913	
Teledrukker- en telesdienste.....	107,524	
Buitelandse telekommunikasie.....	601,918	
	<hr/>	
	2,048,141	
Van Staatsdepartemente:—		
Telegramme.....	33,586	
Geregistreerde adresse.....	1,247	
Teledrukker- en telesdienste.....	11,468	
	<hr/>	
	46,301	
Kosteloze dienste aan Staatsdepartemente:—		
Meteorologiese dienste.....	67,471	
Diverse.....	1,722	
	<hr/>	
	69,193	
TOTALE INKOMSTE.....	2,163,635	
Netto verlies.....	23,043	
	<hr/>	
	£2,186,678	

AAN UITGawe:—

	£
Verkeer en bedryf.....	1,171,301
Kommersieel.....	382,088
Ingenieurswerke (indirekte koste).....	115,225
Voorrade (algemene koste).....	88,543
Administrasie en boekhou.....	103,283
Onderhoud.....	2,181,923
Huur, onderhoud van geboue, ligte.....	86,281
Rente verskuldig op kapitaalwaarde van geboue.....	73,939
Pensioenverpligting.....	235,968
Verpligting ten opsigte van werkloosheidversekering.....	12,181
Rente op magasynreserwe.....	173,044
Rente op kapitaal.....	1,144,251
Bydrae ten opsigte van vernieuwings.....	437,750
Diverse.....	403,243
 TOTALE UITGawe.....	 6,609,020
Netto wins.....	 1,243,188
	 £7,852,208

VERLIESREKENING (Boekjaar 1950-51)

PER INKOMSTE:—

Kontantinvorderings:—

Van publiek.....	7,410,247
Van Staatsdepartemente.....	401,101
Kosteloze dienste aan Staatsdepartemente.....	40,860

£7,852,208

OPSOMMING VAN WINS-EN-VERLIESREKENINGS

Vir die boekjare 1947-48 tot 1950-51

Rekening.	Boekjaar.	Uitgawe.	Inkomste.	Netto wins.	Netto verlies
		£	£	£	£
Algemene	1947-48	11,398,323	12,260,187	861,864	—
	1948-49	13,119,296	13,783,159	663,863	—
	1949-50	14,177,208	14,307,145	129,937	—
	1950-51*	15,843,762	16,960,041	1,116,279	—
Poswese.....	1947-48	5,126,524	5,536,063	409,539	—
	1948-49	5,741,141	6,015,396	274,255	—
	1949-50	6,185,585	6,055,526	—	130,059
	1950-51*	7,185,087	7,081,221	—	103,866
Telegraafwese.....	1947-48	1,706,897	1,329,655	—	377,242
	1948-49	1,956,726	1,674,878	—	281,848
	1949-50	2,102,092	1,756,879	—	345,213
	1950-51*	2,186,678	2,163,635	—	23,043
Telefoonwese.....	1947-48	4,671,707	5,501,274	829,567	—
	1948-49	5,528,571	6,200,027	671,456	—
	1949-50	6,007,490	6,612,699	605,209	—
	1950-51*	6,609,020	7,852,208	1,243,188	—

*Vir uitvoerige rekenings sien bladsye 12 tot 17.

POSKANTOOROMSET

(Met uitsondering van binnedepartementele bank- en geldsendingstransaksies.)

	£
1947-48.....	168,479,553
1948-49.....	178,849,482
1949-50.....	179,345,159
1950-51.....	177,790,701

POSWESE

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Poskantore.....	3,431	3,450	3,464	3,471
2. Posroetes:—				
(a) Hoof.....	166	164	194	189
(b) Tak.....	1,113	1,017	1,137	1,047
(c) Spoerwegmotor.....	257	291	311	356
3. Private possakke.....	9,517	9,534	9,796	9,959
4. Private posbusse.....	62,174	62,366	69,099	74,165
5. Ander posbusse as die op poskantoorpersele.....	2,584	2,648	2,632	2,874
6. Pakketdienste:—				
(a) Kontant by aflewering:—				
Getal pakkette.....	601,672	717,112	718,505	776,756
Handelsbedrae ingevorder.....	£964,343	£1,148,610	£1,173,286	£1,309,448
Inkomste vir poskantoor.....	£37,946	£45,726	£46,167	£47,555
(b) Verseker:—				
Getal pakkette.....	917,495	1,072,117	1,179,217	1,314,009
Inkomste vir poskantoor.....	£19,344	£23,347	£24,495	£28,201
Vergoeding betaal.....	£94	£653	£96	£249
(c) Posinleweringsbewyse:—				
Getal pakkette.....	727,142	855,775	659,437	682,023
Inkomste vir Poskantoor	£3,029	£3,566	£2,748	£2,841
Vergoeding betaal.....	£173	£195	£246	£315
7. Totale getal stukke gehanteer.....	Sien	volgende	bladsy.	
8. Onafgelewerde stukke:—				
(a) Getal.....	8,021,858	9,919,676	8,722,445	10,046,270
(b) Waarde van inhoud:—				
Geld.....	£22,229	£25,338	£26,742	£26,345
Ander.....	£384,997	£410,198	£440,275	£409,222
(c) Inkomste uit opveilings.....	£743	£862	£1,134	£1,260
9. Gelisensieerde posfrankeersmasjiene.....	1,075	1,188	1,321	1,499
10. Besigheidsantwoorddienslisenesies.....	704	771	846	996
11. Buitelandse pos:—				
Ontvang oor Groot-Brittanje vir Suid-Afrika:—				
Possakke.....	99,749	155,865	156,315	188,316
Pakketsakke.....	74,521	127,227	144,518	139,591
Versend uit Suid-Afrika oor Groot-Brittanje:—				
Possakke.....	63,130	65,009	58,653	52,653
Pakketsakke.....	355,910	313,029	188,921	119,976
Ontvang vir Suid-Afrika op 'n ander wyse as oor Groot-Brittanje:—				
Possakke.....	63,212	62,574	49,301	51,075
Pakketsakke.....	68,832	116,106	30,187	32,422
Versend uit Suid-Afrika op 'n ander wyse as oor Groot-Brittanje:—				
Possakke.....	13,405	14,954	17,639	16,728
Pakketsakke.....	13,854	8,696	5,911	5,668

OPMERKINGS.

Item 1: Poskantore in Betsjoeanaland-protektoraat uitgesluit.

Items 8 (a) en (b) is ten opsigte van stukke wat weens verkeerde of onvoldoende adresse nie aan geadresseerdes afgelewer kon word nie; dit sluit stukke in wat aan afsenders teruggestuur is.

Item 8 (c) is ten opsigte van stukke wat nie aan die geadresseerde afgelewer of aan die afsenders teruggestuur kon word nie.

Item 11: Sluit in posstukke in gesloten sakke onderweg deur die Unie na of van Suidwes-Afrika, Betsjoeanaland-protektoraat, Suid- en Noord-Rhodesië, Mosambiek, Niassaland en Mauritius.

BESONDERHEDE VAN POSSTUKKE WAT BY POSKANTORE IN DIE UNIE GEHANTEER IS

Soort posstukke.	In die Unie gepos vir afluwering in die Unie.		Van ander lande ontvang vir afluwering in die Unie.		Van ander lande ontvang vir aansending deur die Unie.		Totale getal posstukke gehanteer.
	1946-47.	1949-50.*	1946-47.	1949-50.*	1946-47.	1949-50.	
1. Briefe:							
(a) Vooruitbetaalde.....	275,737,852	294,811,088	19,152,016	21,057,868	19,217,536	20,035,704	826,696
(b) Beboete.....	1,444,612	1,541,800	262,600	290,732	210,600	154,024	11,180
2. Poskaarte:							
(a) Enkele.....	7,783,412	6,597,136	403,832	533,468	371,852	805,324	19,916
(b) Aanwoorde.....	13,468	25,428	104	156	52	156	—
3. Naatsbiasse.....	49,682,412	46,095,764	3,635,996	3,474,068	3,095,768	5,470,244	75,452
4. Drukwerk en handelstukke; monsterpakkies en leesstof vir blindes:	153,432,812	166,204,012	3,050,944	4,128,592	5,137,288	8,383,336	141,492
5. Pakkette (met inbegrip van k.b.a.-en v.p.):—							
(a) Gewone.....	10,757,708	8,999,744	1,733,420	1,199,432	782,600	1,078,220	8,216
(b) Landbou.....	1,756,404	1,531,712	2,652	624	3,588	2,964	1,612
6. Specialestukke:	22,880	82,160	104	1,144	260	3,172	—
500,631,560	525,888,844	28,241,668	30,686,084	28,819,544	35,933,144	—	1,084,564
<i>Ampelike stukke.</i>							
7. Briefe:							
(a) Ongeregistreer.....	34,879,884	30,783,064	837,564	264,160	189,072	244,244	23,036
(b) Geregistreer.....	2,717,832	3,122,704	10,296	24,856	17,836	23,504	2,028
8. Ander stukke:							
(a) Ongeregistreer.....	9,077,536	16,299,400	40,612	68,068	35,516	38,844	8,580
(b) Geregistreer.....	167,284	35,984	416	364	1,352	1,508	260
9. TOTALE.....	547,474,096	576,129,996	29,130,556	31,043,532	29,963,320	36,241,244	—
10. Geregistreerde stukke alreeds by items 1 tot 6 hierbo ingesluit.....	7,447,492	6,349,720	744,796	2,408,328	574,392	446,004	—
11. Posstukke waarop spesiale lugposgeld vooruitbetaalj is, alreeds by items 1 tot 8 hierbo ingesluit:							
(a) Briefe.....	—	—	5,735,548	7,258,472	2,866,968	8,423,844	215,852
(b) Poskaarte.....	—	—	54,704	229,996	40,508	293,592	5,252
(c) Lugriewe.....	—	—	3,260,816	3,867,708	2,792,244	5,941,884	73,996
(d) Lugposbriefkaarte.....	—	—	615,056	—	433,368	—	—

* Verrekende syfers. † Besonderhede nie beskikbaar nie.

POSVERVOER BINNE DIE UNIE VAN SUID-AFRIKA

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Per spoorweg (S.A. Spoorweë):—				
(a) Roetemyle.....	13,953	13,962	13,951	13,951
(b) Koste.....£	221,948	222,270	222,436	1,300,000*
2. Per pad (S.A.S.-padmotordiens):—				
(a) Roetemyle.....	11,602	11,897	12,180	12,232
(b) Koste.....£	34,807	35,691	36,541	36,697
3. Per pad (Private dienste):—				
(a) Roetemyle.....	—	—	—	—
(b) Koste.....£	125,809	142,301	148,307	149,641
4. Per lug:—				
(a) Roetemyie.....	4,569	6,738	7,299	7,226
(b) Koste.....£	163,574	182,460	177,209	161,948
5. Totaal:—				
(a) Roetemyle.....	30,124	32,597	33,430	33,409
(b) Koste.....£	546,138	582,722	584,493	1,648,286

OPMERKINGS.

*Sluit in agterstallige betaling van £700,000 ten opsigte van die boekjare 1948-49 en 1949-50.

Item 3 (a): Besonderhede nie beskikbaar nie.

Item 3 (b): Met inbegrip van Goewermentsgaragekoste en briewebestellers se fietstoelaes.

Item 5 (a): Sluit item 3 (a) uit.

LUGPOSVERKEER VIR BESTEMMINGS BUISTE DIE UNIE VAN SUID-AFRIKA

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
	lb.	lb.	lb.	lb.
1. Suid-Afrikaanse Lugdiens/Central African Airways (na Rhodesië, ens.).....	180,748	242,332	255,679	241,438
2. Sabena.....	1,811	387	1,751	3,952
3. Springbok-diens.....	266,430	300,890	266,488	282,246
4. Pan American Airways.....	6,487	16,780	19,326	8,118
5. D.E.T.A.....	—	5,261	6,107	5,499
6. Suid-Afrikaanse Lugdiens (na Lourenco Marques).....	—	5,463	9,195	6,493
7. Skyways (E.A.), Ltd.....	—	174	74	—
8. EL AL Israel National Airlines.....	—	—	1,719	1,565
9. Suid-Afrikaanse Lugdiens (na Kairo).....	—	—	3,972	—
10. Suidair International Airways, Ltd.....	—	—	239	—
11. Suid-Afrikaanse Lugdiens (na Lydda).....	—	—	—	3,141
12. Totale gewig van possakke.....	455,476	571,287	564,550	552,452

OPMERKINGS.

Item 4: Diens op 3 Oktober 1947 ingestel.

Item 5: Diens op 25 Mei 1948 ingestel.

Item 6: Diens op 26 Mei 1948 ingestel.

Item 7: Diens op 12 Augustus 1948 ingestel en op 13 Julie 1949 ingetrok.

Item 8: Diens op 13 Junie 1949 deur Universal Airways ingestel en vanaf 1 November 1950 deur EL AL Israel National Airlines oorgeneem.

Item 9: Diens op 20 Augustus 1949 ingestel en op 15 Januarie 1950 ingetrok.

Item 10: Diens op 14 September 1949 ingestel en op 5 Januarie 1950 ingetrok.

Item 11: Diens op 8 Mei 1950 ingestel en op 29 April 1951 ingetrok.

POSTARIEWE SOOS OP 31 MAART 1951 VIR GEWONE POSSTUKKE IN DIE UNIE VAN SUID-AFRIKA GEPOS

BESTEMMING.

*LANDE VAN DIE POSUNIE VAN AFRIKA.

Soort posstuk.

Unie van Suid-Afrika, Suid-wes-Afrika, Basoetoland, Beisjoeanaland-protektoraat, Swaziland.	Angola, Belgiese Kongo, Frans Ekwatoriaal-Afrika, Frans Kameroen, Kenia, Oeganda, Tanganjika, Madagascar, Mosambiek, Niassaland, Noord Rhodesië, Suid-Rhodesië.	Statebondslande (behalwe dié wat onder die Posunie van Afrika aangegee word).	Vreemde lande (behalwe dié wat onder die Posunie van Afrika aangegee word.)
Briefe.....	2d. vir die eerste ons en 1d. vir elke ekstra ons.	2d. per ons.	4½d. vir die eerste ons en 3d. vir elke ekstra ons.
Briefkaarte.....	2d. elk.	2d. elk.	4½d. elk.
Poskaarte.....	2d. elk.	2d. elk.	3d. elk.
Nuusblaais.....	1d. per 4 onse per eksemplaar. Maksimum gewig van elke pakkie 1 lb.	1d. per 2 onse.	1d. per 2 onse.
Drukwerk.....	½d. per 2 onse.	1d. per 2 onse.	1d. per 2 onse met 'n minimum van 4½d.
Handelsstukke (rekenings, kwitansies, fakture, ens.)	1d. per 2 onse.	1d. per 2 onse met 'n minimum van 2d.	1d. per 2 onse met 'n minimum van 2d.
Monsters.....	1d. per 2 onse.	1d. per 2 onse.	1d. per 2 onse met 'n minimum van 2d.

Brieftpos vir bestemmings binne die Unie van Suid-Afrika, na Suidwes-Afrika en die ander lande van die Posunie van Afrika wat vermeld word, word per lug vervoer indien die bespoediging wat dit meebring die moeite loon. (Geen ekstra posgeld word vir lugvervoer vereis nie; ook is geen spesiale opskrif of lugpossetiket nodig nie.)
*Briefpos vir bestemmings binne die Unie van Suid-Afrika, na Suidwes-Afrika en die ander lande van die Posunie van Afrika wat vermeld word, word per lug vervoer indien die bespoediging wat dit meebring die moeite loon. (Geen ekstra posgeld word vir lugvervoer vereis nie; ook is geen spesiale opskrif of lugpossetiket nodig nie.)

**VOORBEELDE VAN PROGRESSIEWE VERANDERINGS IN POSTARIEWE VIR LUGPOSSBRIEWE EN LUGBRIEFVORMS IN DIE UNIE
VAN SUID-AFRIKA GEPOS (SAAMGESTELDE POS EN LUGPOSGEELD), APRIL 1947 TOT MAART 1951**

Bestemming.	Tariewe van toe-										Tariewe van toe-										
	1.5.1947.					1.5.1948.					1.3.1949.					1.4.1950.					15.5.1950.
Passing I.4.1947.											Passing 1.4.1947.										
	Per ½ ons. s. d.																				
Unie van Suid-Afrika en Suidwes-Afrika.....	0 2‡	0 1‡	0 1½	0 1½	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Suid- en Noord-Rhodesië en Niassaland.....	0 2§	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Belgies Kongo.....	0 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kenia, Oeganda en Tanganjika.....	0 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Egipte.....	0 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigde Koninkryk.....	0 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Europa.....	1 0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rusland.....	1 0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigde State van Amerika (oor Verenigde Koninkryk).....	1 3	* 1 *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigde State van Amerika (regstreekse lugdiens).....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Argentinië.....	2 6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Indië.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Australië en Nieu-Seeland.....	0 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	1 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

OPMERKINGS.

* Lugposdiens ingetrek.

† Lugposdiens herstel.

‡ Tarief vir eerste ons (1d. vir elke ekstra ons).

§ Tarief vir eerste ½ ons (1½d. vir elke ekstra ½ ons).

|| Lugbriefvorms 6d. elk.

¶ Lugbriefvorms 9d. elk.

** Lugbriefvorms 1s. 0d. elk.

†† Tarief per ons.

TELEFOONWESE

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Telefoonsentrales.....	1,784	1,808	1,807	1,814
2. Pùblieke oproekantore.....	8,696	9,147	9,391	9,823
3. Sentrale-aansluitings:—				
(a) Besighede.....	94,327	102,581	108,657	116,916
(b) Woning.....	112,164	122,531	130,383	144,982
4. Plaaslyne:—				
(a) Getal lyne.....	3,766	4,380	4,929	5,465
(b) Getal boere aangesluit.....	27,374	32,199	36,650	41,608
(c) Lengte van roete, in myle.....	65,720	77,705	90,501	100,225
5. Totale getal telefoonstasies.....	318,581	354,459	385,064	426,659
6. Telefoonoproep:—				
(a) Plaaslike.....	428,042,590	466,635,472	491,982,081	505,879,200
(b) Hooflyn.....	30,258,696	33,024,395	35,200,484	37,948,193
(c) Totale getal.....	458,301,286	499,659,867	527,182,565	543,827,393

INTERNASIONALE TELEFOONDIENS

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Oproepe na oorsese lande.....	7,756	9,487	10,557	14,199
2. Oproepe uit oorsese lande.....	7,341	8,791	9,847	10,910
3. Oproepe na Rhodesië.....	20,530	24,306	32,216	43,342
4. Oproepe uit Rhodesië.....	32,401	32,920	48,223	62,462
5. Oproepe na Lourenco Marques.....	15,129	17,599	16,917	18,307
6. Oproepe uit Lourenco Marques.....	15,243	18,565	17,395	18,665
7. Oproepe na Kenia.....	43	184	156	332
8. Oproepe uit Kenia.....	49	293	211	224
9. Oproepe na Belgies Kongo.....	18	155	221	217
10. Oproepe uit Belgies Kongo.....	47	216	246	156

OPMERKINGS

Items 1 en 8: Diens gestaak vanaf Augustus 1939 en op 1 Oktober 1947 hervat.

Items 9 en 10: Diens op 1 Maart 1948 ingestel.

BESONDERHEDE VAN TELEFOONBESIGHEID EN -INKOMSTE IN DIE GROOTSTE STEDELIKE SENTRALESTELSELS

Sentralestelsel.	Jaar geëindig 31 Maart.	Getal telefoon- stasies.	Getal rekenings gelewer.	Getal bankrot- skappe.	On- betaalde rekenings aan einde van jaar.	†Totale inkomste- invorderings.	Totale inkom- ste as onin- vorder- baar afge- skryf.	Bedrag (in pennies) afgeskryf per £100 inkomste ingevorder.
Witwatersrand.....	1948	115,436	1,001,892	9	1,167	2,016,644	172	2
	1949	126,772	1,071,972	17	1,596	2,205,931	210	2
	1950	134,275	1,090,030	31	2,210	2,349,504	469	4·7
	1951	143,948	1,134,626	43	2,972	2,790,521	523	4·4
Kaapse Skiereiland..	1948	50,894	417,284	22	1,368	839,849	31	1
	1949	54,548	433,928	23	1,089	934,376	81	2
	1950	56,557	439,726	65	1,866	974,433	107	2·63
	1951	60,250	452,589	34	1,636	1,151,523	77	1·62
Pretoria.....	1948	25,491	192,256	—	758	435,340	20	1
	1949	27,154	207,440	—	1,032	476,436	29	1·5
	1950	30,016	218,329	20	1,263	502,130	97	4·64
	1951	32,810	260,460	7	2,765	594,804	131	5·3
Durban.....	1948	35,922*	186,400	—	934	236,025	50	5
	1949	39,171*	213,320	2	1,467	270,249	33	3
	1950	41,075*	232,600	4	1,791	294,600	51	4·1
	1951	43,834*	243,050	3	3,672	331,524	162	11·6
Port Elizabeth.....	1948	11,750	104,040	1	407	193,724	—	—
	1949	12,971	110,460	—	237	237,405	12	1
	1950	13,950	113,652	—	242	256,014	22	2·07
	1951	15,758	132,120	3	303	304,453	54	4·27
Pietermaritzburg....	1948	5,977	55,309	—	98	92,233	7	2
	1949	6,790	58,102	—	280	99,803	6	1·5
	1950	7,162	61,285	3	320	105,593	11	2·66
	1951	7,331	61,596	3	187	117,573	34	7·11
Bloemfontein.....	1948	5,742	46,022	—	61	105,846	3	0·5
	1949	6,185	50,613	1	83	114,529	11	2
	1950	6,742	51,547	3	89	124,937	26	5·04
	1951	8,051	59,164	—	175	164,129	10	1·6
Oos-Londen.....	1948	5,860	51,081	—	61	98,705	7	2
	1949	6,761	53,846	1	81	113,568	4	1
	1950	7,050	57,148	—	101	121,776	1	0·19
	1951	8,383	63,670	1	279	156,819	13	0·98
Kimberley.....	1948	2,74	19,487	2	60	40,053	—	—
	1949	2,571	21,433	2	7	46,231	14	7
	1950	2,731	23,448	1	99	50,151	2	1·03
	1951	3,323	25,738	—	105	58,655	10	1·86

OPMERKINGS.

*Met inbegrip van Durban se munisipale stelsel.

†Sluit in fonograminvorderings en geraamde bedrae vir reg. v. gsdienste.

Die geraamde gemiddelde bedrae wat afgeskryf is per £100 inkomste ingevorder, aangegee in pennies, is as volg:—

1947-48: 1·5

1948-49: 2·3

1949-50: 3·0

1950-51: 4·3

TELEGRAAFWESE

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Telegraafkantore.....	3,500	3,488	3,528	3,522
2. Mylaftand van telegraafverbinding.....	157,000	157,000	190,000	212,845
3. Binnelandse telegramme:—				
(a) Imperiale Regering.....	7,753	5,343	4,837	2,875
(b) Unieregering.....	697,552	698,814	775,078	701,602
(c) Spoorweg.....	7,727	8,981	9,207	12,083
(d) Deur publiek betaal.....	8,893,305	9,485,302	9,246,877	9,295,993
(e) Pers.....	96,419	102,782	106,158	110,389
(f) Fonogramme.....	1,198,833	1,462,336	1,636,362	1,709,130
(g) Totaal.....	10,901,589	11,763,558	11,778,519	11,832,072
4. Geregistreerde besigheidsantwoorddienste.....	6	6	3	7
5. Buitelandse telegramme:—				
(a) Getal betaalde berigte.....	667,848	719,308	646,131	735,441
(b) Waarde.....£	600,704	601,053	571,077	634,292
(c) Regering.....	10,146	11,267	9,071	10,230
6. Radiotelegramme na en van skepe:—				
(a) Getal berigte.....	56,749	70,655	70,356	80,332
(b) Getal woorde.....	1,258,145	1,552,449	1,736,950	2,177,839
(c) Inkomste vir Poskantoor.....£	21,179	23,631	23,955	26,306
7. Totale getal telegramme behandel.....	11,579,583	12,494,133	12,433,721	12,577,743

OPMERKING.

Item 3 (b): Die koste van hierdie telegramme word uit die begrotingsposte van die betrokke departemente betaal.
 Item 6 (a) by item 5 (a) ingesluit.

UITSAAIWESE.

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Gelisensieerde radiostasies.....	8	8	9	10
2. Gelisensieerde radioluisteraars.....	454,502	509,774	531,300	559,245
3. Gelisensieerde amateurradiostasies.....	811	1,033	1,145	1,285

INSPEKSIE TE KAAPSTAD EN DURBAN VAN SKEEPSRADIO-INSTALLASIES

Radio-installasies gelisensieer deur.

GETAL SKEPE GEINSPEKTEER.

	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
Argentinië.....	6	8	4	1
Australië.....	—	1	—	—
België.....	7	9	16	15
China.....	—	—	—	1
Cyprus.....	—	—	3	1
Denemarke.....	2	17	15	5
Egipte.....	2	—	—	—
Finland.....	1	6	7	10
Frankryk.....	13	18	25	9
Griekeland.....	6	21	14	19
Groot-Brittannie.....	819	843	873	902
Holland.....	108	91	161	101
Honduras-republiek.....	5	—	4	1
Ierland (Republiek).....	—	—	—	1
Indonesië (Republiek).....	—	—	—	33
Italië.....	1	12	42	50
Japan.....	—	—	—	1
Kanada.....	34	43	20	5
Liberië.....	—	—	2	9
Mauritius.....	1	1	—	—
Nederlands Oos-Indië.....	2	—	—	—
Noorweë.....	60	70	136	141
Panama-republiek.....	24	49	74	47
Pole.....	2	—	—	—
Portugal.....	7	3	4	12
Rusland.....	1	—	—	—
Suid-Slawië.....	1	1	—	—
Swede.....	38	39	57	41
Unie van Suid-Afrika.....	73	84	139	126
Verenigde State van Amerika.....	348	213	108	73
TOTAAL.....	1,561	1,529	1,704	1,604

**MOTORVERVOER: EIENDOM VAN EN GEBRUIK DEUR DIE INGENIEURSAFDELING VAN
DIE POSKANTOOR.**

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Getal motorkarre en vragwaens.....	1,068	1,255	1,281	1,087
2. Myle afgelê.....	8,474,401	10,771,856	9,674,587	8,368,587
3. Uitgawe (met inbegrip van nuwe voertuie en vervangings). £	325,448	423,382	209,418	203,089

POSSPAARBANK

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Spaarbankkantore.....	1,241	1,273	1,314	1,357
2. Gewone rekenings:—				
(a) Geopen.....	176,695	178,584	174,197	172,962
(b) Gesluit.....	70,378	66,269	87,278	82,842
(c) Lopende rekenings.....	1,894,652	2,006,967	2,093,886	2,184,006
(d) Inlaes:—				
Getal.....	2,404,449	2,503,105	2,384,091	2,364,076
Waarde, met inbegrip van rente..... £	40,470,027	40,248,076	36,266,612	37,088,283
(e) Opvragings:—				
Gewone:—				
Getal.....	320,315	405,852	470,509	429,892
Bedrag..... £	28,342,577	30,772,400	30,598,184	25,607,128
Op aanvraag:—				
Getal.....	2,565,300	2,306,234	2,205,272	2,076,991
Bedrag..... £	11,221,870	8,568,761	7,326,141	8,678,431
Totaal:—				
Getal.....	2,885,615	2,712,086	2,675,781	2,506,883
Bedrag..... £	39,564,447	39,341,161	37,924,325	34,285,559
(f) Saldo aan inleers verskuldig:—				
Bedrag..... £	70,087,714	70,994,629	69,336,916	72,139,640
Gemiddelde bedrag per inleer..... £	£36 19 1	£35 7 6	£33 2 3	£33 0 7
3. Spaarbankcertifikate:—				
(i) Beleggings..... £	2,397,800	1,986,500	1,176,000	1,268,600
(ii) Terugbetalings, behalwe rente..... £	1,957,700	2,200,300	2,305,100	1,816,200
(iii) Saldo van beleggings..... £	12,610,600	12,396,800	11,267,700	10,720,100
4. Rekenings oorgedra:—				
Op ander administrasies:—				
Getal.....	102	389	401	411
Bedrag..... £	11,549	50,797	51,684	44,391
Van ander administrasies:—				
Getal.....	126	249	224	258
Bedrag..... £	13,004	31,475	26,682	31,217
5. Skoolbankrekenings:—				
Getal rekenings.....	151	145	95	72
Saldo aan inleers verskuldig..... £	19,008	21,988	7,153	6,396

OPMERKING.

Item 2 (f) sluit nie item 3 (iii) in nie.

UNIELENINGCERTIFIKATE

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Beleggings..... £	3,273,387	2,699,969	3,090,768	3,060,601
2. Terugbetalings, behalwe rente..... £	5,661,135	6,564,506	7,825,769	6,086,398
3. Saldo van beleggings..... £	31,720,113	27,855,577	23,120,576	20,094,779

POSWISSELS EN POSORDERS

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Poswissels uitgereik:—				
(a) Op kantore in die Unie:—				
Getal.....	1,214,489	1,324,686	1,387,509	1,459,284
Bedrag.....£	5,897,515	6,481,075	6,951,996	7,365,988
(b) Op ander lande:—				
Getal.....	76,159	81,908	71,147	75,463
Bedrag.....£	508,843	578,087	555,673	619,983
(c) Totaal:—				
Getal.....	1,290,648	1,406,594	1,458,656	1,534,747
Bedrag.....£	6,406,358	7,059,162	7,507,669	7,985,971
(d) Kommissie.....£	43,770	48,104	50,706	53,617
2. Poswissels uitbetaal:—				
(a) Uitgereik in die Unie:—				
Getal.....	1,194,634	1,329,278	1,381,757	1,453,691
Bedrag.....£	5,882,753	6,478,569	6,925,963	7,328,283
(b) Uitgereik in ander lande:—				
Getal.....	130,962	150,091	146,356	157,190
Bedrag.....£	760,359	892,296	899,418	1,039,475
(c) Totaal:—				
Getal.....	1,325,596	1,479,369	1,528,113	1,610,881
Bedrag.....£	6,643,112	7,370,865	7,825,381	8,367,758
3. Posorders uitgereik:—				
(a) Getal:—				
Unie.....	7,488,393	8,336,156	8,623,043	9,771,770
Britse.....	598,426	649,543	703,194	794,407
Totaal.....	8,086,819	8,985,699	9,326,237	10,566,177
(b) Bedrag:—				
Unie.....£	4,042,046	4,468,563	4,765,944	4,864,568
Britse.....£	482,018	519,147	562,179	616,348
Totaal.....£	4,524,064	4,987,712	5,328,123	5,480,916
(c) Kommissie:—				
Unie.....£	76,347	84,380	89,086	93,556
Britse.....£	9,845	10,734	11,578	12,885
Totaal.....£	86,192	95,114	100,664	106,441
4. Posorders uitbetaal:—				
(a) Getal:—				
Unie.....	6,765,803	7,565,145	7,745,608	8,709,671
Britse.....	498,514	593,697	620,583	725,581
Totaal.....	7,264,317	8,158,842	8,375,191	9,435,252
(b) Bedrag:—				
Unie.....£	3,522,316	3,910,972	4,149,456	4,122,495
Britse.....£	352,850	423,093	442,563	468,937
Totaal.....£	3,875,166	4,334,065	4,592,019	4,591,432

PERSONEEL

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Vaste personeelsterkte:—				
(a) Goedgekeurde poste.....	18,941	20,855	22,916	24,953
(b) Amtenaars in diens.....	18,559	20,111	20,590	22,236
2. Totale getal personele in diens.....	25,855	30,767	30,638	32,304
3. Amtenaars geregtig tot verlof.....	25,762	27,818	28,993	29,765
4. Vakansieverlof:—				
(a) Getal dae toegestaan.....	415,387	453,025	477,365	507,839
(b) Gemiddelde per amptenaar wat tot verlof geregtig is.	16·12	16·28	16·46	17·06
5. Spesiale verlof:—				
(a) Getal dae toegestaan.....	42,836	50,907	52,993	72,456
(b) Gemiddelde per amptenaar wat tot verlof geregtig is.	1·66	1·83	1·82	2·4
6. Siekterverlof:—				
(a) Getal dae toegestaan.....	207,351	229,257	234,891	243,995
(b) Gemiddelde per amptenaar wat tot verlof geregtig is.	8·04	8·02	8·1	8·01
7. Voorstelle deur die personeel ingedien:—				
(a) Totale getal.....	22	10	13	11
(b) Getal aangeneem.....	11	2	4	8
(c) Getal toekennings.....	9	2	5	9
(d) Totale bedrag aan toekennings betaal.....	£14-3-6	£7-7-0	£9-9-0	£29-8-0

OPMERKINGS.

Item 1 sluit nie die volgende in nie: Ingenieursbeampies wat uit fondse onder die pos Kapitaal betaal word; tydelike en los werknemers wat benewens die goedgekeurde sterkte in diens geneem is en posagente.

Item 2 sluit die drie klasse werknemers in wat nie onder item 1 opgeneem is nie.

Item 3 sluit ingenieursbeampies in wat uit fondse onder die pos Kapitaal betaal word, maar nie posagente wat nie tot verlof geregtig is nie.

EKSAMENS WAARVOOR DIE PERSONEEL INGESKRYF HET

EKSAMINERENDE LIGGAAM EN EKSAMEN.	Getal sentrums.				Getal inskrywings.				Getal geslaag.			
	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
DEPARTEMENT VAN POS- EN TELEGRAAFWESE:												
Oud-vrywilligers se eindeksamen vir bekratiging van aanstelling.....	15	2	—	—	211	2	—	—	182	2	—	—
+ Finale eksamen vir Leerlingpos- en telegraafassistent.....	18	14	69	13	4,393	616	1,190	359	3,553	515	771	295
+ Eksamens vir heraanstelling van oud-pos- en telegraafassistentes	14	8	16	17	16	17	20	18	12	12	11	12
Eindeksamen vir bevordering van amptenare van Algemene Afdeling tot klerklike betrekkings.....	6	12	2	3	21	15	2	3	19	15	2	3
Sertifikaat van Posmeester-generaal vir bekwaamheid in radiotelegrafie.....	2	—	2	2	2	—	4	5	—	—	1	2
Bekwaamheidstoets.....	134	99	127	190	305	241	163	298	221	168	148	200
Eksamens vir aanstelling as Ingenieur Graad IV.....	7	8	8	8	35	42	41	42	6	11	20	17
Eksamens vir assistent-superintendent (telegraafwese).....	7	*	9	*	44	40	*	*	22	*	12	*
§ UNIE ONDERWYSDEPARTEMENT:												
Matesis I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	30	25	4	19
Matesis II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	66	133	42	60
Matesis III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	62	138	42	65
Matesis IV.....	—	—	—	—	—	—	—	—	29	39	18	37
Matesis V.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	23	5	9
Elektrotegniek I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrotegniek II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—
Elektrotegniek III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
Telegrafie en Telefonie I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	74	209	42	85
Telegrafie II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	54	107	48	114
Telegrafie III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	5	21	6	22
Telefonie II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	41	133	46	117
Telefonie III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	19	35	16	57
Telefonie IV.....	—	—	—	—	—	—	—	—	9	15	5	8
Radioverkeer I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	46	76	40	75
Radioverkeer II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	16	11	8	10
Kadioverkeer III.....	—	—	—	—	—	—	—	—	3	12	1	2
Fisika.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Ingenieurskunde.....	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	1	1
Oorseining I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	22	23	9	28
Oorseining II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	3	1
Lyne I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	81	171	46	76
Lyne II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	3	13	2	16
Tegniese Elektrisiteit I.....	—	—	—	—	—	—	—	—	66	92	14	21
Tegniese Elektrisiteit II.....	—	—	—	—	—	—	—	—	60	146	40	66

OPMERKINGS.

* Geen eksamens afgeneem nie.

† Gedurende 1947-48 bekend as „Vorderingeksamens vir Leerlingpos- en telegraafassistente” waarby driemandelikse toetses ingesluit is.

‡ Eksamens op 5 September 1947 ingestel.

§ Statisiese ten opsigte van sentrums en inskrywings nie beskikbaar nie.

|| Voorheen bekend as „Eksamens vir assistent-ingenieur”.

REKWISISIES DEUR VOORRAADDÉPÔTS BEHARTIG

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Ingenieursmateriaal:— Getal uitrekings.....	153,409	144,444	129,844	133,255
Getal ontvangste.....	17,408	18,885	20,415	21,668
2. Posvoorrade:— Getal uitrekings.....	120,317	118,472	76,964	72,590
Getal ontvangste.....	10,019	19,132	16,976	15,274
3. Posseëls:— Getal rekwisisies.....	35,651	37,218	45,849	40,091
Waarde.....£	4,436,147	4,712,577	4,505,882	5,038,285
4. Posorders:— Getal rekwisisies.....	14,789	15,385	14,444	16,926
Waarde (Unie).....£	4,156,668	4,564,232	4,893,175	4,989,669
Waarde (Britse).....£	503,726	535,366	571,095	644,650
5. Unieleningertifikate:— Waarde.....£	858,225	894,435	3,131,823	2,901,098
6. Nasionale spaarseëls:— Waarde.....£	190,739	220,106	269,309	247,315
7. Inkomsteseëls:— Waarde.....£	3,109,121	2,852,049	2,340,199	2,502,100
8. Belastingdelgingsertifikate:— Waarde.....£	86,810	69,418	88,923	178,933
9. Sigaretbelastingseëls:— Waarde.....£	7,865,217	7,657,707	8,544,322	7,742,098
10. Vermaakklikheidsbelastingseëls:— Waarde.....£	199,561	193,178	196,595	169,678
11. Kersseëls:— Waarde.....£	47,008	48,811	47,687	49,957

DIENSTE NAMENS ANDER STAATSDEPARTEMENTE GELEWER

Item.	1947-48.	1948-49.	1949-50.	1950-51.
1. Kostelose posversending:— Waarde.....£	443,634	444,137	459,854	542,917
2. Kostelose poswissels:— Getal.....	29,144	29,412	25,761	30,012
Waarde.....£	378,532	383,459	331,248	314,918
3. Pensioenbetaalorders uitbetaal:— Getal.....	2,268,890	2,603,672	2,691,612	2,634,679
Waarde.....£	11,231,189	14,475,768	15,668,579	15,500,294
4. Toekennings aan afhanglikes uitbetaal:— (a) Unie se militêre magte:— Getal.....	38,447	10,196	2,962	606
Waarde.....£	901,246	256,483	85,772	17,654
(b) Imperiale Regering se korps uit die gebiede onder die Hoë Kommissaris:— Getal.....	26,467	23,255	347	—
Waarde.....£	38,846	35,706	703	—
5. Inkomste ingevorder:— (a) Licensies.....£	19,146	18,522	16,845	17,083
(b) Inkomsteseëls.....£	1,331,614	1,051,901	880,265	926,192
(c) Vermaakklikheidsbelasting:— Kaap.....£	191,267	187,177	183,017	174,885
Natal.....£	—	2	1	—
(d) Doeaneregte.....£	1,156,061	1,387,563	781,058	752,729
(e) Sigaretbelasting.....£	7,577,737	7,548,507	8,033,548	8,024,257
(f) Berokingsgelde.....£	16	10	13	11
6. Belastingdelgingsertifikate.....£	81,318	74,931	90,166	160,682
7. Spaarfondsbelastingsertifikate (gedelg).....£	253,778	267,280	188,750	167,232
8. Leningspaalemente van oud-vrywilligers ingevorder.....£	6,280	6,653	5,831	4,764
9. Huurgeld en leningsdelgings ten opsigte van nasionale behuising ingevorder.....£	225,992	451,185	675,339	850,025

OPMERKINGS.

Item 4 (a): Uitbetalings op 30 September 1950 gestaak.

Item 4 (b): Van Julie 1946 tot Augustus 1949.